

OMÓWIENIA KSIĄŻEK I CZASOPISM

Lidia Grzesiuk, Rafał Styła (red.):
PSYCHOTERAPIA BEZ TAJEMNIC. PODSTAWOWA WIEDZA
I PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI.
Difin S.A. Warszawa, 2009; stron: 312.

Autorami i współautorami poszczególnych rozdziałów książki są: Urszula Barańczuk, Jolanta Berezowska, Agnieszka Chrzczonowicz, Agnieszka Ewa Dębniak, Lidia Grzesiuk, Marek Jasiński, Małgorzata Jędrasik-Styła, Krzysztof Krawczyk, Magdalena Krzesak, Alicja Kubiak, Małgorzata Libman, Karolina Pizoń, Maciek Sierzpowski, Rafał Styła, Marta Szczepanik. „Psychoterapia bez tajemnic” wydaje się rozszerzeniem poprzedniej książki Lidii Grzesiuk, pisanej wspólnie z Krzysztofem Krawczykiem: „Rozmowy o tajemnicach psychoterapii”. Według pierwszej redaktorki książka jest przewodnikiem po psychoterapii, adresowanym głównie do osób, które przeżywają poważny problem i zaczynają się zastanawiać, czy psychoterapia mogłaby im pomóc. Czytając tę książkę, zastanawiałam się, czy poleciłabym ją osobom rozpoczynającym psychoterapię lub rozważającym podjęcie takiego leczenia. Jako poradnik, zawierający wskazówki, gdzie i w jaki sposób szukać pomocy w zależności od rodzaju problemu, książka jest, moim zdaniem, zbyt obszerna. Zastanawiam się, czy np. przed pójściem do laryngologa z powodu chronicznego nieżyty nosa powinnam przeczytać podręcznik na temat chorób dróg oddechowych, sposobów ich leczenia, postaw lekarza, praw pacjenta, itp., czy po prostu nie wystarczy mi podstawowa wiedza na temat tego, kto i w jakim zakresie zajmuje się leczeniem przeżywanych przeze mnie dolegliwości. Książka „Psychoterapia bez tajemnic” zawiera bardzo wiele szczegółowych informacji na temat tej metody leczenia i osób zajmujących się nią. Wydaje mi się, że tak szczegółowe informacje nie są potrzebne osobie naprawdę szukającej pomocy, a osobie wahającej się co do podjęcia psychoterapii mogą nasilić opór przed skorzystaniem z tego rodzaju pomocy, bo stwierdzi np., że będzie to dla niej zbyt trudne, albo zbyt zagrażające. Ponadto, rysunki Tomasza Paliwody prezentują niezbyt adekwatne do poruszanych tematów poczucie humoru i zamiast zachęcać do podjęcia psychoterapii, mogą do niej zrażać, np. ilustracja do tematu „wybór psychoterapeuty” przedstawia wiszące na wieszakach na wystawie sklepowej trzy postacie, a klient stojący przed wystawą zastanawia się, którego wybrać. Nie trzeba już może nawet dodawać, że wiszący psychoterapeuci nie wyglądają ani mądrze, ani sympatycznie.

Po tym może niezbyt zachęcającym do czytania wstępie przedstawię pokrótce treść książki, gdyż jeśli nawet nie przyda się osobom szukającym pomocy psychoterapeuty, to mogą z niej skorzystać osoby, które mają całkiem podstawową wiedzę na temat psychoterapii i są zaciekawione tą metodą leczenia zaburzeń psychicznych, ale nie polecałabym tej książki osobom przygotowującym się do egzaminu specjalizacyjnego czy certyfikacyjnego, a nawet może i studentom starszych lat psychologii, gdyż dla nich prezentowana wiedza ma zbyt podstawowy zakres.

Książka składa się z czterech części. Część pierwsza, zatytułowana „Zanim podejmiesz decyzję o rozpoczęciu psychoterapii”, zawiera krótki i schematyczny opis wybranych zaburzeń, które mogą być leczone psychoterapią, podstawowe informacje na temat różnych szkół psychoterapii, skuteczności psychoterapii i jej porażek, zakresu i rodzaju oddziaływań psychiatry, psychologa i psychoterapeuty. W jednym z rozdziałów w tej części pod niezręcznie sformułowaniem tytułem „Co leczy w psychoterapii?” opisane są czynniki leczące w psychoterapii (np.: poznawanie siebie, rozładowanie napięć emocjonalnych, uczenie się

nowych sposobów reagowania) i zachowania psychoterapeuty nieprzynoszące pozytywnych efektów w leczeniu (udzielanie rad, wskazówek i sugestii; uczenie optymistycznego nastawienia do życia; ocenianie moralne pacjenta: krytykowanie, chwalenie; pocieszanie; wpływanie na otoczenie pacjenta). W drugiej części — „Po podjęciu decyzji o udziale w psychoterapii” — umieszczone są informacje dotyczące różnych ośrodków, oferujących psychoterapię oraz wskazówki co do wyboru odpowiedniego rodzaju psychoterapii i psychoterapeuty. Wydaje mi się, że ta część książki może być najbardziej przydatna dla osób szukających pomocy, niemających rozeznania w tej dziedzinie, a szczegółowy opis tego, czym zajmuje się psychiatra, psycholog i psychoterapeuta może pomóc w dokonaniu rozróżnienia pomiędzy zakresem działania tych, często mylonych lub traktowanych łącznie, specjalistów. Kolejna część — „Kiedy psychoterapia już trwa” — przedstawia sytuacje i procesy zachodzące na początku psychoterapii (motywacja, kontrakt terapeutyczny), w trakcie jej trwania (nawiązywanie kontaktu, specyfika relacji terapeutycznej, osiąganie zmian, znaczenie emocji) i w etapie końcowym (zakończenie terapii, zmiana psychoterapeuty, przerwanie terapii). W tej części przedstawione są również zasady etyczne obowiązujące w psychoterapii oraz prawa pacjenta. Ostatnia część książki, zatytułowana „Dodatek”, jest częścią pisaną przez studentów szkolących się w zakresie psychoterapii, którzy dzielą się własnymi spostrzeżeniami m.in. na temat tego, jak można motywować do podjęcia terapii, a w jaki sposób można zniechęcić do tej metody leczenia.

Niewątpliwą zaletą tej książki jest to, że oprócz bogatej bibliografii, na końcu każdego rozdziału umieszczona jest polecana literatura (jedna, dwie pozycje), rozszerzająca wiedzę z omawianego tematu i to ją w sposób najbardziej wyraźny odróżnia od wspomnianych powyżej „Rozmów o tajemnicach psychoterapii”. Rodzi się pytanie, jaki jest sens publikowania w niewielkiej odległości czasowej dwóch książek bardzo podobnych do siebie w treści i adresowanych do niemal takich samych grup czytelników. Chociaż może popyt na pozycje popularnonaukowe z dziedziny psychoterapii jest tak duży, że wysoka cena (powyżej 40 zł) nie zniechęci entuzjastów psychoterapii do kupna tej książki.

Małgorzata Wolska

Piotr Krakowiak SAC

**STRATA, OSIEROCENIE I ŻAŁOBA. (PORADNIK
DLA POMAGAJĄCYCH I DLA OSÓB W ŻAŁOBIE)**

Wydawnictwo Hospicyjne, Gdańsk 2007, wyd. I, stron: 208

Logo książki stanowią słowa: „Hospicjum to też życie”. To hasło, pod którym są prowadzone działania Fundacji Hospicyjnej, założonej i kierowanej przez Autora tej książki. Akcja ta zawiera w sobie zainteresowanie wymiarem znaczenia i działalnością hospicjów, istniejących już w bardzo wielu ośrodkach w Polsce; jest ich ponad 100 na terenie naszego kraju. Ks. dr Piotr Krakowiak SAC jest teologiem i psychologiem, od 2002 roku dyrektorem Hospicjum im. ks. E. Dudkiewicza w Gdańsku. Jako Krajowy Duszpasterz Hospicjów jest inicjatorem realizowanych przez Fundację Hospicyjną ogólnopolskich kampanii edukacyjnych, przybliżających społeczeństwu problemy związane z opieką hospicyjną i ze sztuką umierania — ars moriendi, a od 2004 roku — edukacji hospicyjnej, prowadzonej wraz z ośrodkami hospicyjnymi z całego kraju. Publiczne dyskusje w mediach, na uczelniach i w kościołach poruszają tematy ważne dla pacjentów, ich rodzin i zespołów hospicyjnych. W ramach tych działań powstała omawiana książka — przewodnik dla pomagających

osobom po stracie i dla ludzi przeżywających żałobę. Zamieszczone są w niej krótkie wypowiedzi wielu osób, fachowców w tej dziedzinie, jak również wiele wzruszających świadectw ludzi, którzy bezpośrednio zetknęli się z działalnością hospicjum.

Jako że książka jest owocem akcji społecznej o bardzo szerokim wymiarze (była ona bowiem prowadzona na łamach „Gazety Wyborczej”, fundacji „Agora” i w głównych programach telewizyjnych we wszystkich środkach masowego przekazu) rzeczywistość akcji medialnej jest w niej obecna w postaci zamieszczonych plakatów, zdjęć, wszelkich możliwych kontaktów. Znajduje się w niej lista z adresami wszystkich ośrodków hospicyjnych, które brały udział w akcji: jest ich aż 87 z całej Polski. Jest to więc nie tylko poradnik, ale również źródło odsyłające do wielu związanych z poruszaną treścią portali i stron internetowych w języku polskim, koncentrując zarazem wokół hospicjum gdańskiego całe działanie i stwarzając przez to wrażenie, że to właśnie Gdańsk jest centrum hospicyjnym w Polsce. Ks. Piotr Krakowiak, Autor omawianej książki, jest następcą ks. Eugeniusza Dutkiewicza, któremu to właśnie przypisuje się, iż był twórcą powstania i rozwoju ruchu hospicyjnego w Polsce. To właśnie on przeszczepił z kultury anglosaksońskiej do Polski ideę hospicjum. Jest ona zarazem obrazem rozumienia życia, a szczególnie najbardziej dramatycznego jego wymiaru, jakimi są śmierć, osierocenie i żałoba. Człowiek towarzysząc umierającym sam uczy się życia, tego szczególnego wymiaru humanizmu, którym jest delikatność i zrozumienie osób w sytuacjach granicznych. Autor — ks. Piotr Krakowiak, w omawianej pracy ukazuje wagę i moc rozumienia osób w szczególnie trudnych sytuacjach. Tym samym jest to „poradnik dla pomagającym osobom po stracie i dla przeżywających żałobę. Niezbędny w pracy dyżurnych pogotowia, szpitali i hospicjów, policji i straży pożarnej, w kancelariach parafialnych i w urzędach. Ważny dla wszystkich pragnących pomóc w żałobie lub szukających pomocy dla siebie”.

Jako że jest to poradnik, rozumiany jako zbiór i wyszczególnienie wielu elementów, które są częściami składowymi poruszanego zagadnienia, pierwsze wrażenie czytelnika może być niezbyt korzystne. Nie ma ciągu treści, czego oczekiwałby czytelnik, jest natomiast wyliczanie różnych sytuacji i precyzowanie postaw, którą człowiek powinien zająć kierując się najbardziej humanitarnymi przesłankami. Zwłaszcza w pierwszej części tej książki, wydaje się to uciążliwe.

Wrażenie to jednak, w miarę postępu w lekturze, zmienia się w szczególne uznanie i podziw dla Autora, niewątpliwego autorytetu w poruszanych przez niego kwestiach. Ta wielka akcja medialna „Hospicjum to też życie”, staje się znakiem solidarności z tymi, którzy odchodzą do domu Ojca, jak również z tymi, którzy najbardziej będąc z nimi połączeni przez więzy krwi czy przyjaźń, stają wobec dramatu straty, osierocenia i żałoby.

Tadeusz Rostworowski, SJ

Dofinansowanie naukowych wyjazdów zagranicznych

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego informuje o możliwości uzyskania przez członków zwyczajnych Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego dofinansowania ich udziału w zjazdach, sympozjach i konferencjach naukowych odbywających się za granicą. Zasady przyznawania dofinansowania określają załączone „Zasady”. Komitet „Konferencje Naukowe PTP” ZG PTP gromadzi na ten cel środki na koncie:

Polskie Towarzystwo Psychiatryczne Konferencje Naukowe, ul. Kopernika 21B 31-501 Kraków, w Banku PKO SA, Oddz. w Krakowie, Rynek Gł. 31, nr rachunku: 12401431-7001815-2700-401112-001.

Zarząd zachęca członków towarzystwa do korzystania z tej możliwości, a także do pozyskiwania sponsorów dla tej działalności.

Wnioski o dofinansowanie należy składać na adres komitetu na ręce prof. dr. hab. med. Jacka Bomby.

Zasady dofinansowania przez Zarząd Główny wyjazdów na zjazdy, sympozja, konferencje naukowe za granicą z funduszu „Konferencje Naukowe PTP”

1. Z refundacji kosztów udziału w zjazdach, konferencjach, sympozjach naukowych za granicą korzystać mogą członkowie zwyczajni Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego.
2. Refundacja nie może przekroczyć:
kwoty równoważnej 1200 USD przy wyjeździe do USA,
kwoty 900 USD przy wyjeździe do innego kraju.
3. Refundacja może być rozliczona jako:
stypendium ZG PTP (tzn. jako opodatkowany przychód),
delegacja – przy czym jej koszty nie mogą przekroczyć kwot określonych w pkt 2.
4. Wniosek o dofinansowanie powinien wyprzedzać termin zjazdu i zawierać:
potwierdzenie członkostwa zwyczajnego z datą przyjęcia do PTP, dokonane przez sekretarza oddziału oraz opłacenia składek członkowskich dokonane przez skarbnika oddziału,
informację o imprezie,
kopię streszczenia zgłoszonego doniesienia,
kopię potwierdzenia przyjęcia doniesienia do programu zjazdu.
5. Dofinansowanie może być przyznane tylko jednemu autorowi w przypadku prezentacji prac zbiorowych.
6. Osoby korzystające z dofinansowania składają Zarządowi Głównemu sprawozdanie ze sponsorowanego wyjazdu w takiej formie, by mogło być opublikowane w czasopiśmie towarzystwa.
7. Niniejsze zasady zostały przyjęte przez Zarząd Główny na posiedzeniu 7 kwietnia 1995 r.

KOMUNIKATY WIOSNA 2010

KWIECIEŃ 2010

W dniach 10–11 kwietnia 2010 roku w Sopocie odbędzie się szkolenie *Rozwód z perspektywy kobiet: porażka czy szansa? Terapia dla kobiet w kryzysie*. Kontakt: Pracownia Pomocy Psychologicznej dla Dzieci, Młodzieży i Rodzin, tel. 507-107-329; www.pracownia-mm.pl; sekretariat@pracownia-mm.pl.

W dniach 10–14 kwietnia 2010 roku we Florencji odbędzie się *2nd Biennial Schizophrenia International Research Conference*. Kontakt: tel. 001 615 324 2370; www.schizophreniaresearchsociety.org; info@schizophreniaresearchsociety.org.

W dniach 15–16 kwietnia 2010 roku w Barcelonie odbędzie się *XVII International Symposium About Current Issues and Controversies in Psychiatry — Hallucinations & Delusions*. Kontakt: tel. (+34) 93 221 22 42; <http://www.geyseco.es/controversias>; e-mail: controversias@geyseco.es.

W dniach 16–19 kwietnia 2010 roku w Vancouver (Kanada) odbędzie się *ISAD 5th Biennial Conference — Affective Disorders: Addressing the Personal and Societal Burden*. Kontakt: Katie Webster tel. +44 (0) 1865 843211; 20 7848 0295; <http://www.isad.elsevier.com/index.asp>; e-mail: k.webster@elsevier.com.

Klinika Psychiatrii Dorosłych CM UJ, III Klinika Psychiatryczna IPiN i redakcja *Medycyny Praktycznej — Psychiatrii* zapraszają na II Konferencję Naukowo-Szkoleniową *Kontrowersje w psychiatrii 2010 – Zaburzenia lękowe i lęk jako objaw, która odbędzie się w Krakowie w dniach 23–24 kwietnia 2010 roku*. Kontakt: tel.: 12 293 40 04; e-mail: szkolenia@mp.pl

MAJ 2010

W dniach 7–8 maja 2010 roku w Międzyzdrojach odbędzie się *Międzynarodowa Konferencja VI Zachodniopomorskie Dni Psychiatryczne*.

W dniach 12–14 maja 2010 w Budapeszcie odbędzie się *The International Review of Bipolar Disorders 2010 Conference*. Kontakt: tel. 0044 (0) 208 878 8289; 203 287 7571-Skype; <http://www.irbd.org/irbd10.htm>; info@irbd.org.

International Society for the Psychological Treatment of the Schizophrenias and Other Psychoses zaprasza na 15th School of Psychotherapy of Psychoses of ISPS Croatia — Comprehensive understanding and treatment of psychoses, która odbędzie się w dniach 12–15 maja 2010 roku w Dubrowniku. Kontakt: Ivan Urlic; <http://www.isps.org/events.shtml> e-mail: ivan.urlic@st.t-com.hr.

Dnia 14 maja 2010 roku w Warszawie odbędzie się III Konferencja Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychodynamicznej Psychoterapia krótkoterminowa w podejściu psychodynamicznym. Kontakt: Laboratorium Psychoedukacji; www.psychodynamika.pl; lps@lps.pl.

Sekcja Naukowa Psychoterapii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego zaprasza na XII Sympozjum Sekcji Naukowej Psychoterapii Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego – Superwizje w psychoterapii, która odbędzie się w Poznaniu w dniach 13–15 maja 2010 roku. Kontakt: Rafał Antkowiak rafal@p-i-e.poznan.pl; Sekretariat: Katarzyna Matuszewska psychiatria@ump.edu.pl; http://psychiatria.org.pl/sekcja_naukowa_psychoterapii; tel. 0618475087

Pracownia Pomocy Psychologicznej dla Dzieci, Młodzieży i Rodzin zaprasza na szkolenie Mediacje rodzinne — nabycie i doskonalenie umiejętności mediacyjnych zgodne ze standardami Stowarzyszenia Mediatorów Rodzinnych, które odbędzie się od 21 maja 2010 roku do 17 października 2010 roku w Sopocie. Kontakt: tel. 507 107 329; www.pracownia-mm.pl; sekretariat@pracownia-mm.pl.

CZERWIEC 2010

W dniach 3–6 czerwca 2010 roku w Pekinie odbędzie się 19th world Congress of the International Association for child and Adolescent Psychiatry and allied professions. Kontakt: tel. +86 10 8515 8147; <http://iacapap2010.org/>; e-mail: iacapap2010@cma.org.cn.

W dniach 16–19 czerwca 2010 roku w Lucernie (Szwajcaria) odbędzie się 20th IFP World Congress of Psychotherapy and Annual Conference of the Swiss FMPP. Kontakt: tel. +41 (0)44 255 52 51; <http://www.ifp.name/>; e-mail: secretariat@ifp.name.

W dniach 17–20 czerwca 2010 roku w Berlinie odbędzie się 1st World Congress on Controversies in Psychiatry (COPSy). Kontakt: tel. +972-3-5666166; <http://www.comtecmed.com/copsy/2010//>; info@comtecmed.com

Polskie Towarzystwo Psychiatryczne, Katedra Psychiatrii Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu oraz Wydawnictwo Termedia zapraszają na XLIII Zjazd Psychiatrów Polskich, który odbędzie się w dniach 23–26 czerwca 2010 roku w Poznaniu. Kontakt: tel. (061) 8475-087; http://konferencje.termedia.pl/?XLIII_Zjazd_Psychiatrow_Polskich, e-mail: szkolenia@termedia.pl.

W dniach 25–26 czerwca 2010 roku w Barcelonie odbędzie się Fourth Symposium of Transcultural Psychiatry. Kontakt: <http://www.wpanet.org/meetings/meetings.php?year=2010>; mcasas@yhebron.net.

W dniach 30 czerwca–3 lipca 2010 roku w Innsbrucku w Austrii odbędzie się Kongres European Association for Consultation-Liaison Psychiatry and Psychosomatics and The European Psychosomatic Research Network. Kontakt; tel. +43 512 504-26227; www.eaclpp-ecpr2010.org; stefan.hoefer@i-med.ac.at.

LIPIEC 2010

Interdyscyplinarne Centrum Genetyki Zachowania Uniwersytetu Warszawskiego wraz z Polskim Towarzystwem Terapii Poznawczej i Behawioralnej oraz Szkołą Wyższą Psychologii Społecznej w Warszawie zapraszają na Międzynarodową Konferencję Naukową Zaburzenia Potraumatyczne — czynniki ryzyka, koncepcje, terapia, która odbędzie się w Warszawie w dniach 2–4 lipca 2010 roku. Kontakt: ul. Żurawia 47 lok. 304 00-680 Warszawa tel./fax 0 22 621 31 16, 628 45 48; www.ptsd.waw.pl; .trzpis@congressor.com.pl

W dniach 3–9 lipca 2010 roku w Maastricht w Holandii odbędą się warsztaty International Master of Affective Neuroscience Summer Course on Anxiety Disorders. Kontakt: tel. 31 43 388 5388; afn.unimaas.nl; application@afn.unimaas.nl.

SIERPIEŃ 2010

W dniach 25–27 sierpnia 2010 roku w Leiden (Holandia) odbędzie się 7th World Congress on Stress. Kontakt: tel. 61 3 9682 0244; www.stress2010.com; e-mail: stress2010@icmscom.au.

WRZESIEŃ 2010

W dniach 1–4 września 2010 roku w Rzymie odbędzie się 13th European Symposium on Suicide and Suicidal Behaviour. Kontakt: www.esssb13.org; organising@esssb13.org.

Polskie Stowarzyszenie Integracji Psychoterapii (PSIP) we współpracy z European Association for Integrative Psychotherapy (EAIP) zapraszają na konferencję Integracja w psychoterapii. Jak z niej korzystać?, która odbędzie się w dniach 17–19 września 2010 roku w Warszawie. Kontakt: www.conference2010.psip.org.pl, julia.wahl@psip.org.pl; www.psip.org.pl

W dniach 30 września do 3 października 2010 roku w Warszawie odbędzie się cztero-dniowe szkolenie w zakresie terapii poznawczo-behawioralnej zorientowanej na traumę PTSD Psychoterapia zaburzenia stresowego pourazowego. Kontakt: <http://www.psychoterapiapoznawcza.pl/>; info@psychoterapiapoznawcza.pl.

GRUDZIEŃ 2010

Katedra i Klinika Psychiatrii i Psychoterapii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego zaprasza na IV Konferencję Naukowo-Szkoleniową „Nowoczesna diagnostyka w psychiatrii”, która odbędzie się w dniach 9–11 grudnia 2010 roku w Wiśle. Kontakt: lek. Jacek Przybyło tel. kom. 0601 420 326; wisla2010.medforum.pl; konferencje@medforum.pl.